

**UCHWAŁA NR LXI/834/23
RADY GMINY SIERAKOWICE**

z dnia 12 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024 -2025

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5, art. 12 ust. 7 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. 2023 r. poz. 2151) i art. 10 ust. 1- 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.), Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. poz. 642)

Rada Gminy Sierakowice uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024 – 2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sierakowice.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Mirosław Kuczkowski

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024–2025

I. Wstęp

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii gminy Sierakowice stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Sierakowice. Uwzględniła cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Podstawę do jego opracowania na lata 2024–2025 stanowi przeprowadzona w 2021 roku lokalna diagnoza problemów społecznych Gminy Sierakowice, która miała na celu określenie rozmiarów problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, paleniem tytoniu oraz zażywaniem narkotyków, określenie kształtujących się tendencji, zbadanie reakcji społecznych i instytucjonalnych na ten problem. Wyniki diagnozy w ww. zakresie pozwoliły na stworzenie i wdrażanie adekwatnych do potrzeb oddziaływań. Zostały wykorzystane do ukierunkowania działań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i zawarte w Gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024–2025. Zadania ujęte w programie dotyczą grup społecznych w różnej kategorii wiekowej, a w szczególności oddziaływań na rzecz dzieci i młodzieży w wieku przedszkolnym i szkolnym, stanowią usystematyzowany proces działań profilaktycznych i pomocy specjalistycznej. W Programie kładzie się nacisk szczególnie na edukację zdrowotną i społeczną, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży m.in. w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, czy Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie. Proces edukacji zdrowotnej i społecznej wśród dorosłych mieszkańców gminy Sierakowice łączy się ze wsparciem psychologicznym w związku z wysokim zagrożeniem rozwoju uzależnienia od alkoholu i jego konsekwencjami. Ponadto program uwzględnia edukację w zakresie opieki i wychowania dla rodziców i opiekunów prawnych dzieci.

Przy opracowaniu niniejszego programu uwzględnione zostały również wskazówki wynikające z Rekomendacji Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Dane ogólne:

Powierzchnia gminy wynosi 18 236 km². Obecnie liczy 20 609 mieszkańców. Liczba mieszkańców powyżej 18 r. ż. 14 465 (pobyt stały i czasowy – dane na dzień 31 października 2023 roku). Swym zasięgiem obejmuje 22 sołectwa.

1. Sprzedaż napojów alkoholowych:

Lokalny Rynek napojów alkoholowych

Uchwałą Rady Gminy z dnia 19 czerwca 2018r. ustalono na terenie Gminy Sierakowice maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

1. o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa – 62
2. o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa – 45
3. o zawartości powyżej 18% alkoholu – 45

Zezwolenia przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży /gastronomia/ to 37 a poza miejscem sprzedaży /detal/ 115.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Sierakowice wg stanu na 31.10.2023r. wyniosła ogółem 54, w tym 43 oferujących sprzedaż detaliczną oraz 11 oferujących usługi gastronomiczne.

Punkty posiadające zezwolenia ze sprzedażą napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży/ sprzedaż detaliczna:

zawierających do 4,5% alkoholu i piwa - 43

zawierających od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 33

zawierających powyżej 18% alkoholu - 34

Punkty posiadające zezwolenia ze sprzedażą napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży/ usługi gastronomiczne:

zawierających do 4,5% alkoholu i piwa - 11

zawierających od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)- 9

zawierających powyżej 18% alkoholu - 7

Zestawienie zbiorcze: sprzedaż detaliczna oraz usługi gastronomiczne /zezwolenia/:

zawierających do 4,5% alkoholu i piwa - 54

zawierających od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 42

zawierających powyżej 18% alkoholu - 41

2. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia dostępności alkoholu i zapewnienia przestrzegania prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych

W związku z obowiązkiem prowadzenia kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, gmina przeprowadziła w bieżącym roku (stan na 31.10.2023r.) łącznie 9 kontroli.

Liczba skontrolowanych punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży 0;

Liczba skontrolowanych punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży 9.

Wnioski i wytyczne odnośnie ograniczania dostępności napojów alkoholowych na terenie gminy:

Odnosząc się do wyników badań i analiz zawartych w dokumencie „Lokalna diagnoza problemów społecznych Gminy Sierakowice” z 2021 roku, zasadnym jest zwiększanie liczby kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych z naciskiem na przestrzeganie zakazu i warunków reklamy napojów alkoholowych, ustalonych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości. W ramach kontroli korzystania

z zezwoleń, sprawdzeniu podlega również rzetelność (zgodność ze stanem faktycznym) składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości dokonanej sprzedaży napojów alkoholowych. W przypadku przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu, organ zezwalający cofa zezwolenie. Każdorazowo dobór podmiotów do kontroli, oparty jest na analizie prawdopodobieństwa naruszenia prawa w zakresie zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych.

II. Stan zasobów gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

W Gminie Sierakowice działają podmioty, do których mieszkańcy gminy mogą zgłosić się z problemami dotyczącymi m.in. przemocy w rodzinie, nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, osoby uzależnione i członkowie ich rodzin, osoby w kryzysie emocjonalnym.

Oferta gminy Sierakowice w ramach realizowania Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sierakowicach

- 1.1. Inicjuje działania dotyczące realizacji Programu;
- 1.2. Współpracuje z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 1.3. Podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
  - 1.3.1. Motywuje mieszkańców uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego;
  - 1.3.2. Udziela informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
  - 1.3.3. Kieruje osoby zgłoszone do Komisji na specjalistyczne badania diagnostyczne w przedmiocie uzależnienia i wskazania zakładu leczniczego;
  - 1.3.4. Kieruje do Sądu wnioski w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- 1.4. Wydaje opinie o zgodności z uchwałami Rady Gminy Sierakowice lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust.3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 1.5. Prowadzi kontrole przestrzegania zasad i warunków z korzystania z zezwoleń zgodnie z przepisami ustawy;
- 1.6. Bierze udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno- pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 1.7. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie będące przychodem z działalności wykonywanej osobiście, za:
  1. udział w posiedzeniach Komisji w wysokości 400,00 zł (słownie: czterysta złotych) dla przewodniczącego Komisji; 350,00zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) dla sekretarza oraz 300,00zł (trzysta złotych) dla członka Komisji. Podstawę do naliczania wynagrodzenia członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sierakowicach, za udział w posiedzeniu Komisji, stanowi obecność na posiedzeniu, potwierdzona własnoręcznym podpisem na liście obecności;
  2. przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na podstawie pisemnego upoważnienia Wójta w wysokości 50zł (pięćdziesiąt złotych) za każdy skontrolowany punkt sprzedaży dla każdego z członków komisji uczestniczących w kontroli. Podstawą do naliczania wynagrodzenia jest

upoważnienie imienne dla członka komisji wystawione przez wójta wraz z protokołem z przeprowadzenia kontroli własnoręcznie podpisanym przez członków Zespołu kontrolującego.

2. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień z siedzibą przy ul. Kartuskiej 12 w Sierakowicach oferuje nieodpłatną pomoc polegającą w szczególności na:

2.1. Prowadzeniu działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie, udostępnianiu materiałów i specjalistycznej literatury z zakresu uzależnień;

2.2. Udzielaniu osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych i profilaktycznych w sprawach uzależnień od substancji psychoaktywnych w tym alkoholu oraz uzależnień behawioralnych i przemocy domowej;

2.3. Motywowaniu osób współuzależnionych oraz członków rodzin osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego dla podwyższenia własnej sprawczości w celu skutecznego radzenia sobie z problemem uzależnienia bliskiej osoby;

2.4. Motywowaniu osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych do podjęcia terapii w zakładach leczenia odwykowego i udzielaniu informacji nt. dostępnej oferty terapeutycznej na terenie powiatu kartuskiego i województwa pomorskiego;

2.5. Udzielaniu wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach samopomocowych i grupach wsparcia;

2.6. Inicjowaniu interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w domowej poprzez udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i przeciwdziałaniu przemocy.

3. **Placówka wsparcia dziennego Świetlica Socjoterapeutyczna „Tęcza”**, działająca od dnia 5 kwietnia 2019 r. mocą Uchwały Rady Gminy nr VI/45/19 z dnia 5 marca 2019r. w sprawie utworzenia Placówki Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej pod nazwą Świetlica Socjoterapeutyczna „Tęcza” w oparciu o ustawę o samorządzie gminnym oraz ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Została ukonstytuowana w związku z potrzebą pomocy dzieciom, u których rozpoznano pierwsze objawy zaburzeń lub szczególnie zagrożonych rozwojem problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych, w związku z uwarunkowaniami biologicznymi, psychologicznymi i społecznymi. Placówka organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne i korekcyjne. Oddziaływania świetlicy ukierunkowane są na wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz udzielanie pomocy dzieciom z zaburzeniami zachowania. Celem jest łagodzenie niedostatków wychowawczych, przystosowanie dzieci do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, eliminowanie przyczyn i przejawów utrwalonych zaburzeń zachowania utrudniających dziecku realizację zadań życiowych, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, zapewnienie terapii wychowawczej zapobiegającej uzależnieniom, przygotowywanie do prawidłowego pełnienia ról społecznych oraz propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego. W placówce przewidzianych jest 30 miejsc dla dzieci w wieku 8-15 lat. Siedziba placówki znajduje się przy ul. Kartuskiej 12 w Sierakowicach.

4. **Punkt wspierania dzieci i młodzieży „Dobre miejsce” w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Gowidlinie** prowadzi zajęcia wspierające dzieci i młodzież w rozwoju emocjonalnym, społecznym, intelektualnym poprzez oddziaływania opiekuńczo- wychowawcze z elementami socjoterapii. Prowadzony przez Gminę Sierakowice na podstawie Art.4, ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 października

1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Punkt przeznaczony jest dla dzieci z terenu gminy Sierakowice, w wieku od 8 do 15 lat.

5. **Edukacja dla rodziców**- Cykliczne warsztaty profilaktyczne, których głównym celem jest wspieranie rodziców/ opiekunów prawnych dzieci w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, nabycie umiejętności porozumiewania się, wymiany doświadczeń, refleksji nad systemem wychowania. Zajęcia mają charakter warsztatów prowadzonych przez psychologa, psychoterapeutę dzieci i młodzieży. Umożliwiają cenną wymianę doświadczeń między uczestnikami. Spotkania odbywają się w siedzibie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sierakowicach przy ul. Kartuskiej 12.

6. **Mityngi grupy samopomocowej AA** -dla osób zmotywowanych do utrzymywania abstynencji w budynku przy ul. Łosińskiego 1 w Sierakowicach.

7. Do ścisłej współpracy z instytucjami i organizacjami na terenie gminy i poza nią, zobowiązany został, powołany przez Wójta Gminy Sierakowice **Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi**, któremu Wójt Gminy powierza realizację Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

8. Instytucje wspierające realizację Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024-2025:

8.1. **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach**, który realizuje zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej, a w szczególności:

Wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiania im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka – poprzez udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych;

Aktywizuje klientów pomocy społecznej;

Podejmuje działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez udzielanie świadczeń oraz usług, które mają spowodować zmianę sytuacji społecznej i materialnej osób i rodzin objętych wsparciem;

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej rozpoznają środowisko pod względem występowania przemocy i uzależnień oraz podejmują działania mające na celu przeciwdziałanie tym problemom.

8.1.1. **Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i ds. Asysty rodzinnej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej**, oferuje pomoc specjalistów – psychologów, specjalisty pracy z rodziną oraz asystentów rodziny, polegającą w szczególności na podejmowaniu działań ukierunkowanych na wsparcie osób i rodzin przeżywających trudności

8.1.2. **Punkt Interwencji Kryzysowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej** - oferuje pomoc specjalisty z zakresu interwencji kryzysowej poprzez udzielanie pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy oraz wszystkim poszkodowanym w wyniku zdarzeń traumatycznych

8.1.3. **Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej**, którego zadaniem w szczególności jest koordynowanie i integrowanie działań instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny oraz specjalistów w zakresie przemocy w rodzinie, w szczególności przez diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, rozpowszechnianie informacji o

instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową w ramach grup diagnostyczno- pomocowych.

8.2. **Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Żukowie** udzielający pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla członków rodzin z problemem alkoholowym, pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla pacjentów uzależnionych od alkoholu, pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla pacjentów uzależnionych od alkoholu, mieszkańców Gminy Sierakowice.

8.3. Na terenie powiatu Kartuskiego działają: **Poradnia Leczenia Uzależnień i Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia od Alkoholu** w Kartuzach, które w swojej ofercie mają terapię indywidualną dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, terapię dla osób współuzależnionych oraz Dorosłych Dzieci Alkoholików.

8.4. **Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i ich rodzin** oraz **Punkt konsultacyjny** udzielający wsparcia osobom uzależnionym behawioralnie **przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach**, w ramach Punktu konsultacyjnego udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży w różnych sytuacjach kryzysowych oraz program wczesnej interwencji dla młodzieży eksperymentującej z substancjami psychoaktywnymi „Fred goes Net”.

9. Rekomendowane działania na lata 2024–2025

Przeprowadzone badania, zamieszczone w raporcie z badań społeczności lokalnej „Lokalna diagnoza problemów społecznych gminy Sierakowice” z 2021r., oparte z jednej strony na analizie danych zastanych, a z drugiej na badaniu ankietowym mieszkańców, pozwalają wnioskować, że w Gminie Sierakowice istnieje zagrożenie uzależnieniami, zarówno od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, jak i behawioralnymi (w tym od Internetu, mediów społecznościowych i gier na urządzeniach elektronicznych). W świetle przedstawionych wyników badań zarekomendowano podejmowanie oddziaływań w obszarze zapobiegania powstawaniu problemów uzależnień, w szczególności poprzez:

1. realizację programów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, dotyczących uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, umożliwiających rozwijanie kompetencji psychospołecznych dzieci i młodzieży oraz rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów.
2. organizację różnych form edukacji rodziców, dotyczących m.in. świadomego rodzicielstwa, porozumiewania się ze swoimi dziećmi i rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych;
3. promowanie i organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, osoby dorosłe i całe rodziny;
4. działania na rzecz promocji zdrowia i zdrowego stylu życia;
5. edukację społeczną na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy, w tym m.in. poprzez udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych, a także organizację kampanii lokalnych;
6. edukację społeczną na temat uzależnień behawioralnych, w tym od Internetu, mediów społecznościowych, gier na urządzeniach elektronicznych, skierowana zarówno do dzieci i młodzieży, jak i dorosłych.

W obszarze wczesnego wykrywania i interwencji w przypadkach bezpośredniego zagrożenia i wystąpienia problemu uzależnień oraz minimalizację negatywnych skutków, w szczególności poprzez:

1. wczesną diagnozę środowisk rodzinnych pod kątem zagrożenia uzależnieniami, obejmującą interdyscyplinarne działania służące rozpoznaniu problemu oraz zaplanowaniu adekwatnych działań zaradczych;
2. rozwój oraz zwiększanie dostępności poradnictwa specjalistycznego, wsparcia socjalnego oraz pracy terapeutycznej z dziećmi, osobami dorosłymi i całymi rodzinami zagrożonymi i doświadczającymi uzależnień;
3. wspieranie tworzenia i funkcjonowania grup wsparcia i samopomocowych grup dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin;
4. funkcjonowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień jako miejsca pierwszego kontaktu dla osób zagrożonych i dotkniętych problemem uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych, jak również realizującego poradnictwo dla takich osób oraz inne wsparcie dostosowane do potrzeb.

Wskazano również na potrzebę uwzględnienia elementów profilaktyki cyberprzemocy w programach profilaktycznych i innych działaniach służących edukacji i profilaktyce wśród dzieci, młodzieży i całych rodzin. Ponadto, na wzmocnienie systemu instytucjonalnego i organizacyjnego Gminy Sierakowice w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w tym poprzez wzmocnienie współpracy interdyscyplinarnej, ustawiczne zwiększanie kompetencji pracowników służb społecznych, a także współpracę z organizacjami pozarządowymi, sołectwami i grupami nieformalnymi w zakresie przedsięwzięć służących m.in. zwiększaniu aktywności społecznej, rozwój oferty alternatywnych form spędzania wolnego czasu, edukacji społecznej itp.

Z badania wynika również konieczność kontynuowania i rozwoju działalności Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy Socjoterapeutycznej „Tęcza”. Podkreślono ważność tego typu działań w ramach instytucjonalnego systemu wsparcia dziecka i rodziny w kontekście negatywnych zjawisk i zagrożenia uzależnieniami oraz cyberprzemocą.

W raporcie wskazano długoterminowość procesu wdrażania rekomendacji ze względu na prowadzenie działań bieżących, zapewniających stałe oddziaływanie profilaktyczne oraz wsparcie osobom zagrożonym i dotkniętym problemem uzależnień i równoległe podjęcie działań długofalowych, uwzględniających obecne i przyszłe uwarunkowania, służące wzmocnieniu zasobów instytucjonalnych gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz zapewnieniu, osobom tego potrzebującym, dostępu do specjalistycznej pomocy.

III Cele oraz zadania gminy w ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024–2025

1. Cel główny

Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych poprzez zwiększanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych

programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych, wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwijaniu problemów alkoholowych, podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego oraz wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej, na rzecz mieszkańców Gminy Sierakowice.

2. Finansowanie Programu

Realizacja zadań wynikających z Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy pochodzących głównie z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być inne środki pozyskiwane przez Gminę.

Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń w części, o której mowa w art. 9² ust. 11 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi oraz zezwoleń na wyprzedaż, o których mowa w art. 9⁵ ust. 4 tej ustawy dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, oraz dodatkowych opłat, o których mowa w art. 9² ust. 21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – zgodnie z art. 9³ ust. 3 i 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które gmina przeznacza na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

3. Wykaz zadań realizowanych w ramach Programu

Działania	Wskaźniki	Realizacja kierunku działań określonego w NPZ
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków		
1. Prowadzenie poradnictwa w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym ds. Uzależnień dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu, uzależnionych behawioralnie, zagrożonych uzależnieniem, członków ich rodzin oraz osób doświadczających kryzysu	Liczba osób korzystających z porad w Punkcie Ilość porad	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień Upowszechnianie wiedzy dot. problematyki uzależnień behawioralnych
2. Organizacja konsultacji dla osób w kryzysie emocjonalnym wynikającym m.in. z nadużywania substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu	Ilość przeprowadzonych konsultacji Liczba osób korzystających z konsultacji	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień
3. Wspieranie działań placówek leczenia odwykowego oraz instytucji prowadzących	Ilość placówek świadczących usługi	Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i

działania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi/ rozwiązywania problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych	na rzecz mieszkańców gminy uzależnionym od alkoholu, narkotyków, behawioralnie, współuzależnionym, DDA Liczba korzystających z pomocy placówek ambulatoryjnych	reintegracja społeczna osób uzależnionych i ich bliskich
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie		
4. Zapewnienie dzieciom pomocy socjoterapeutycznej w ramach działania Placówki Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej – Świetlica Socjoterapeutyczna „Tęcza” oraz cyklicznych konsultacji indywidualnych i warsztatów z rodzicami/ opiekunami prawnymi wychowanków placówki	Ilość placówek, w których realizowane są działania Liczba uczestników zajęć	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień Podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
5. Doposażanie pomieszczeń Placówki Wsparcia Dziennego	Ilość placówek korzystających z doposażenia	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień
6. Realizacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami socjoterapii w Punkcie wspierania dzieci i młodzieży	Ilość punktów realizujących zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z elementami socjoterapii Liczba uczestników zajęć	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień Podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
7. Organizacja punktów wspierania dzieci i młodzieży w gminie – wyposażenie oraz koszty zatrudnienia wychowawców	Ilość punktów realizujących zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z elementami socjoterapii	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień Podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-

	Liczba uczestników zajęć	wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
8. Organizacja warsztatów profilaktycznych dla rodziców/ opiekunów prawnych dzieci Konsultacje indywidualne z psychologiem/ psychoterapeutą dla rodziców/ opiekunów prawnych	Ilość przeprowadzonych warsztatów profilaktycznych Liczba rodziców/ opiekunów prawnych	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień
9. Organizacja konsultacji indywidualnych dla dzieci i młodzieży z psychologiem/ psychoterapeutą	Ilość przeprowadzonych konsultacji Liczba dzieci i młodzieży	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień Podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
10. Szkolenia podwyższające kwalifikacje zawodowe dla wychowawców placówki oraz punktów wspierania dzieci i młodzieży	Ilość szkoleń Liczba przeszkolonych wychowawców	Edukacja kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych		
11. Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego KCPU, Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie	Ilość realizowanych programów profilaktycznych Ilość podmiotów realizujących programy profilaktyczne Liczba uczniów korzystających z programów Liczba nauczycieli i wychowawców realizujących programy profilaktyczne Liczba rodziców/ opiekunów prawnych	Poszerzenie i udoskonalenie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach i potwierdzonej skuteczności

	biorących udział w programach	
12. Realizacja programów profilaktyki selektywnej rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego KCPU, Instytut Psychiatrii i Neurologii	<p>Ilość realizowanych programów profilaktycznych</p> <p>Ilość podmiotów realizujących programy profilaktyczne</p> <p>Liczba uczniów korzystających z programów</p> <p>Liczba nauczycieli realizujących programy profilaktyczne</p> <p>Liczba rodziców biorących udział w programach</p>	Poszerzenie i udoskonalenie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach i potwierdzonej skuteczności
13. Organizacja warsztatów profilaktycznych, bajek profilaktycznych, rozwijających kompetencje psychospołeczne dla wychowanków przedszkoli, dzieci i młodzieży w wieku szkolnym	<p>Ilość przeprowadzonych warsztatów, bajek profilaktycznych</p> <p>Liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w tych działaniach</p>	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień
14. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informacyjnych, profilaktycznych, promujących działania gminy dot. tematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych, zachowań ryzykownych, przeciwdziałania HIV/AIDS	<p>Ilość przekazanych materiałów edukacyjnych, informacyjnych, literatury fachowej do Szkół, Placówek, Instytucji</p> <p>Ilość kampanii profilaktycznych</p> <p>Liczba odbiorców kampanii profilaktycznych</p>	<p>Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień</p> <p>Upowszechnianie wiedzy dot. problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych</p>
15. Doposażenie szkół, przedszkoli w celu realizacji pracy terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą oraz realizacji programów profilaktycznych w placówkach na terenie gminy	Ilość placówek korzystających z doposażenia	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień

16. Adaptacja pomieszczeń i doposażenie Biblioteki Publicznej Gminy Sierakowice oraz literatura i materiały z obszaru profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania uzależnieniom oraz przeciwdziałania przemocy domowej	Ilość placówek korzystających z doposażenia	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień
17. Szkolenie nauczycieli, pedagogów, psychologów szkolnych, nauczycieli oddziałów przedszkolnych, wychowawców Placówki Wsparcia Dziennego na realizatorów programów profilaktyki uniwersalnej i profilaktyki selektywnej	Liczba nauczycieli, wychowawców, pedagogów, psychologów biorących udział w szkoleniach	Edukacja kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień
18. Organizacja superwizji dla specjalistów pracujących z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi	Liczba osób korzystających z superwizji Ilość superwizji	Edukacja kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień
19. Organizacja konferencji/ szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałania przemocy domowej, dla członków GKRPA, dla instytucji i osób uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki oraz profilaktyki uzależnień, dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Ilość konferencji, szkoleń Liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej Edukacja kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień
Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych		
20. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	Ilość podmiotów realizujących zadania służące rozwiązywaniu problemów uzależnień Liczba osób korzystających z projektów podmiotów realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	Inne

Wspieranie reintegracji społecznej i działań na rzecz powrotu osób uzależnionych od alkoholu, wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem		
21. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez dofinansowanie udziału osób w programie Centrum Integracji Społecznej	Liczba osób korzystających z oferty CIS	Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych i ich bliskich
Podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego		
22. Zmniejszenie dostępności do napojów alkoholowych	Ilość przeprowadzonych kontroli zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	Zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów
23. Szkolenie dla przedsiębiorców/ sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie respektowania przepisów prawnych	Liczba sprzedawców napojów alkoholowych objętych szkoleniem	Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych
24. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: <ul style="list-style-type: none"> • Inicjowanie działań w ramach Programu • Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu • Kierowanie do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu • Kierowanie wniosków do Sądu w celu zobowiązania do leczenia odwykowego • Szkolenia członków komisji • Prowadzenie rozmów interwencyjno-motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, członkami rodziny 	<p>Ilość przyjętych wniosków o objęcie leczeniem odwykowym</p> <p>Liczba osób, z którymi członkowie komisji przeprowadzili rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego</p> <p>Liczba osób nadużywających alkoholu, które podjęły leczenie odwykowe dobrowolnie, bez konieczności kierowania do sądu</p> <p>Liczba osób, wobec których Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o leczenie odwykowe</p>	Inne

Uzasadnienie

Zgodnie z wymogami wynikającymi z ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. 2023 r. poz. 2151) i art. 10 ust.1- 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.). Rada Gminy uchwała Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024-2025.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gmin. W związku z powyższym zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały.